

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj:

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér

Társadalmi és politikai hetilap

Felelős szerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Főmunkatárs: SOMLYÓI ELLER GIZELLA.

Hirdetések díja:

Hivatalos hirdetés félhasábig 6 pengő, nyiltér soronként 40 fillér. Állást keresők hirdetése 80 fillér.

Ne engedjétek be

ajtókon azt, aki vagy ami a házatok békés rendjét, erőt adó egységét, bizakodó harmóniáját megzavarja. Erdélyi magyarok, kik bércetekkel, szőlőkés és gyümölcsfás lankáikkal, pázsitos völgyeikkel, kristálytisza forrásaikkal, házaikkal, kereszt és oszlopos templomaikkal, nagy-szerű történelmi hagyományokkal, az örök erdélyi szenvedéseitekkel, de örök erdélyi tiszta lelkekkel a huszonegy év próbárateléből ismét visszatértetek oda, ahova több, mint egy ézedék kapcsolt, ismét visszajutottatok a Szent István koronájának egységébe és csodálatos büvőkörébe, — erdélyi magyarok vigyázzatok, ne engedjétek ezt a nekünk könnyel és tüzzel, szenvedéssel és gyötrellemmel teli, mégis áldottan drága és szent földet pártoskodások dult és szenvedő földjévé lenni, amikor a világtörténelemnek ebben a mai pokoli vajadásban az erdélyi magyarság csorbitatlan és megmozdíthatatlan gondolkodásbeli, lelki, és szívbéli összhangzására talán még nagyobb szükség van, mint volt a szeptemberi gyönyörű felszabadulás előtt való huszonegy esztendő keresztordozásában. Itt az erdélyi földeken magyar a magyart ma ölelje igazán édestestvérként kéblére, — itt, ezen a földön ma nem szabad különböző gondolatoknak mérközniök, itt nem szabad világnézeteknek egymással szemben állaniök és az egymással való leszámolásra készülniök, itt ma világnézeteknek nincsen is helyük, — itt ma nem alakulhatnak egymással szemben álló politikai pártok, — itt ma csak egy lehet, csak egyetlen gondolat, csak egyetlen világszemlélet, itt csak egyetlen politika lehet, az, hogy: Erdély magyar volt, Erdélynek magyarnak kell maradnia és hogy Erdély csak akkor marad magyar, ha mi, erdélyi magyarok sohasem tévesztjük szem elől, hogy Erdélyt elsősorban csak a mi lelki, gondolatbeli egységünk tarthatja meg a területileg már gyarapodó, de még mindig csonka hazánk legbiztosabb védőbástyájának.

Csodálatos volt a huszonegyévi idegen hatalomtartás idején az erdélyi magyarság egysége, amely a nemzeti öntudatraébredés szükségszerű bekövetkezése után egyenesen meghatározható valóságban jelentkezett, amelyben hiábavaló volt hamis jelszavakkal, bóditó maszlagokkal kísérletet tenni arra, hogy éket verjen valaki a tömör acéllá vált magyar egységbe, — az erdélyi magyar tudta azt, hogy neki sem jobbra, sem balra nem szabad tekintenie, neki csak magyarnak szabad lennie, sőt rabságából megváltani elsősorban csak a maga kikezdeni és meglékelni nem engedett, egységes erdélyi magyar öntudata tudja, — nem lehetett el-

teríteni a nyilegyenes uttól, nem hallgatott álprófétákra, csak a maga józan eszére, a maga becsületes lelkiismeretére, nem támaszkodott idegen igehirdetőkre, csak a maga történelmi tapasztalataira, a soha nem lankadó, bukásában is mindig feltámadó magyar hitére. Így maradt meg épen, egészségesen, így érte meg a felszabadulás beteljesedését, a legbölcsebb Kormányzó

honvéd hadseregének bevonulását és az ugyancsak bölcs magyar kormány nagy-szerű előkészítő munkájának teljesedését: Erdély egy részének áldott hazatérését. Így lett a hűséggel megtartott magyar egységből a szép Szilágyságunk megszabadulása s a mi hitünk, amelyet huszonegy éven át a Magyar Pártban összefogva örökmécsesként tápláltunk, így lett beteljesedtet valóság.

Kora tavasszal nagyarányu középítkezések indulnak meg városunkban.

Az egész megyében megindul a közlelbi hetekben a vasutépítési munka, amint erről értesülünk. A kormány — közli a „Szilágyság“ c. lap társunk — tizenhatmillió pengő költséget irányzott elő arra, hogy a Szilágyságban több mellékvonalat fővonalá építsenek ki és a gyorsvonatnak több megálló helyet létesítsenek. Minden remény meg van arra, hogy a nagyarányu vasutépítkezés enyhíteni fog a megyei munkanélküliségen, mert hiszen sok ezer munkás-kézre lesz szükség a vasutvonalak kiépítéséhez, amelyet három hónap alatt be is kell fejezni. Márciusban megyszerte megkezdődik a vasuti munkálat.

De nemcsak a megye különböző részein, hanem Szilágysomlyó városában is nagyarányu középítkezési munkák indulnak meg a közeljövőben, előreláthatólag néhány hét múlva az állam és a város részéről egyaránt jóval az egymillió Pengőn felül van előirányozva a költség az építkezésekre. A különböző épületek befejezésén, illetve átalakításán kívül, egy „Egészség ház“ fel-

építése is tervbe van véve. A város adja a telket és az állam építteti fel. Az anyaországbeli mintára a szilágysomlyói egészségházban is lesz tüdőgondozó, iskolafürdő, zöldkereszt tanács, rendelőszobák s a védőnő lakása. Dr. Udvar József polgármester s az illetékes közegészségügyi hatóságok között már megindult a tárgyalás az „Egészség ház“ ügyében.

Ha az idő enged, rövidesen megindulnak városunkban a különböző építkezések, amelyek munkát, rendes megélhetést biztosítanak a város iparosai és munkásai részére. A kétségtelenül nehéz tél után enyhülés fog következni, mert mindenki, aki dolgozni akar, dolgozhat és kereshet. Dr. Udvar polgármester, aki annyira a lelkén viseli a város fejlődését és a város lakóinak szociális megsegítését, a maga részéről mindent elkövet, hogy minél szélesebb irányu munkálatok történjenek. Hogy a város is szép, rendezett legyen és az évek óta sokat nélkülözött iparosság és munkásság is rendszeres munkához juthasson.

Százötven gyermek vidám farsangi ebédje.

A mesék „terülj, terülj asztalkám“ csodája elevenedik meg minden délben a szilágysomlyói állami óvoda egyik nagy termében.

December közepe óta naponta száz szegény iskolás és óvodás gyermek kap itt tápláló, jó ebédet, az Erdélyi Szociális Szervezet jóvoltából. Hushagyókedd délben pedig létszámon felül, százötven gyermeknek szerzett felejthetetlen farsangi örömet, az emberi jótékonyág legszebb meséjének életre keltője a kedves Balogh Anna, a Szociális Szervezet helybeli vezetője.

Pörkölt és fánk.

Hushagyókedden minden házból inyesiklandozó jószágok áradnak: kürtöskalács, csörög, farsangi fánk pirul a farsangot bucsuztató jókedv asztalain. A hagyományos hushagyókeddi lakomát a Szociális Szervezet is megtartotta védenecinek, hogy a szegény apróságok ne érezék a sors kivételezését, mely eltüntette családiasztalaikról a hushagyókeddi jófálatokat.

Száz gyermek helyett ezen a napon százötven ült a hosszú asztalhoz. Fiúk, lányok ve-

gyesen. A fánk siteregve sül a nagy lábasokban s pirosan gömbölyödve izgatja étvágyukat. Ma úgy zibong a terem, mint a mékas. Balogh Róza igazgatónő rájuk szól: „gyerekek, aki zajong az nem kap fánkot“. Szempillantás alatt néma csend lesz a teremben. A gyermekek áhítatosan pislognak. Csak a tányérok, evőeszközök csörömpölnek. A fáradhatatlan Madarassy néni, aki minden délben hűségesen fáradozik a gyermekek körül, tálalja az ebédet. Ott párolog a gyermekek előtt a pompás pörkölt. De előbb imádkoznak, akkor aztán mohó étvágyal esnek az izletes ebédnek.

Végre a fánknál tartanak. Minden gyermek kap két nagy süteményt. Érdemes volt figyelni őket. Voltak, akik mohó falánksággal tömték magukat, mások csak csipkédtek, hogy minél tovább tartson. A tantestület, a nőegyletek tagjai mosolyogva élvezték a gyermekek örömet.

„...A gyermekek atyja is“

Az ünnepélyes ebédkiosztáson megjelent dr. Udvar József polgármester is és Brandt József nagybirtokos. Amikor a gyermekek ajkairól el-

hangzott az ebédutáni hálaadó imádság, Fügedi Péter áll. el. tanító megköszönte dr. Udvarny polgármesternek, hogy tengernyi gondja, dolga között is időt tudott szakítani arra, hogy eljőjön a szegény gyermekek ünnepi örömehez. „A mi kedves polgármester urunk végtelen jóságát, atyai szeretetét, nemcsak miránk felnőttekre árasztja, de atyja a gyermekeknek is. Nagyon kérjük tartsa meg a várost és annak kiosiny és nagy polgárait továbbra is szeretetében“.

Dr. Udvarny József polgármester, közvetlen meleg szavakkal válaszolt. A gyermekekhez is volt néhány kedves szava. Intette őket, hogy legyenek jók, tanítókat, szüleiket, iskolástársaikat és becsüljék meg.

...A jóság jóságot terem. A szeretetből

hosszu szeretet-lánc fakad...

Ennek a példáját láthattuk is mindjárt az óvoda udvarán. Két leányka ácsorgott ott a többiekre várva, kis kezükben szorongatva a gusztusos fánkot.

— Én hazaviszek egyet a kistestvéreimnek.

— Én mind a kettőt hazaviszem — válaszolt tüdőklő arccal a másik, — egyiket anyukámnak, másikat az öcsikémnek. Én ugyanis ettem egyéb jót is, nem igaz?

Szerettem volna megcsókolni őket. Éz igazat adtam a mi kedves, emberi jóságtól áthatott szívű polgármesterünknek. Mert lám, a jóság valóban jóságot terem. A két kis leány példát mutatott erre.

Harc a tüdővész ellen.

A Tüdővész Elleni Országos Szövetség elhatározta, hogy a legnagyobb arányú és legerőteljesebb küzdelmet kezdi meg a tüdővész ellen, amely évente Magyarországon 17 ezer áldozatot követel. Olyan vérvesztés ez, mely a századvégi kivándorlásnál is nagyobb. Egymilliónál több magyar megmentéséről van szó, állapították meg ezzel kapcsolatosan. Éppen ezért február hó 17-én nagy országos propaganda-napot tartottak s ebbe a munkába belevonták a sajtót, a közegészségügyi intézményeket, a társadalmi szervezeteket és hatóságokat.

Jelentőségében még fel sem lehet mérni azt a nagy munkát, amelyet a tüdővész elleni küzdelem országos és egységes felvétele jelent. A népbetegségek elleni harc, ha azt intézményesen megszervezik, valóságos kis újabb honfoglalásnak felel meg, mert amint éppen a statisztika csalhatatlan adatai bizonyítják, ezek a betegségek évente sok-sok ezer magyar életét oltják ki, olyan magyarokét, akiket meglehetne szívós, kitartó és céltudatos fáradozással menteni. Örvendetes dolog, hogy erre a nagy irányelvre teljes mértékben rájöttek azok a tényezők, akiknek módjukban állhat ezt a magyarságot védő és jellegzetesen nemzetmentő mozgalmat megszervezni és további tevékenységben irányítani.

Minden könnyelműen elveszített magyar életért kár, mert hiábavaló minden egyéb intézkedés, ha azoknak a sorsáról és megmentéséről nem történik gondoskodás, akik megszülettek, élnek és az országnak munkás és cselekvő polgárai lehetnek, hogyha egészségüket biztosítanák. Szívvel-lélekkel kell felkarolni tehát mindenkinek ezt az akciót, mert a legkisebb arányú munka is ha csak egyetlen életet ment meg és tart meg, már igen sokat tett. És ha már ilyen veszedelmes népbetegségnél tartunk, mint a tüdővész, gondolni kell a többi népbetegségekre is és meg kell szervezni azokkal szemben is a védelmet. Elsősorban is a vérhaj, továbbá az iszákosságból származó súlyos veszedelmek és betegségek ellen, amelyek ugyancsak gyilkos öldöklést végeznek az emberrendekben. Minél több vonalon és minél nagyobb keretek között szeretnők látni azt a messzemenő és mindenre kiterjedő egészségvédelmi gondozást, amely szociális és nemzeti gondozás egyidőben, de csak akkor, ha valóban a megszületéstől a halál pillanatáig tart és ha arra irányul, hogy a halál minél később szüthasson le bármelyik magyar életre.

Preventív bajt megelőző védőintézkedésekre van szükség minden vonalon, céltudatos program szerint megvalósítva és akkor sokkal könnyebb lesz pótolni a ma-

gyarságra zudult óriási vérvesztéseket, a kivándorlás, a háború stb. pusztításait, mint akármilyen szép és hangzatos társadalomvédő szólamok levegőberendezésével és hirtetésével. A szociális gondozás legyen mindig gyakorlati és nem elméleti, mert csak akkor vezethet igazán célra. Vagyis ha azt is cselekszi, amit mond.

Szabályozták a cipő és lábbeli árusítást.

Pár nap alatt kiürültek a cipőüzletek.

Egy újabb rendelet értelmében a cipőkereskedésekben folyó hó 20-tól kezdve egyelőre csak házi cipőt, gyermekcipőket, mindenféle gumitalpu cipőt és egyéb gummiárúkat árusíthatnak. Rövid időn belül megjelenik a rendelet, amely a bőrtalpu lábbeli-árusítás végleges formáját megszabja. Éppen ezért a közönség ne aggódjon, ne nyugtalankodjon, mert a bőrtalpu lábbeli áru forgalombahozatala tárgyában kiadandó rendelet mielőbbi megjelenése tökéletesen megnyugtató megoldást fog találni ebben a kérdésben, mind a cipőkereskedőknek, mind a vásárlóközönségnek. Tehát minden ok meg van arra, hogy nyugodt fegyellemmel várja be mindenki a fejleményeket.

*

A múlt héten pár napig szokatlan látványtani voltak a járókelők. A város néhány cipőüzlete kora reggeli órától késő estig zsúfolva volt vásárlókkal. Alig birtak mozogni egymástól.

— Ni te ni, tán ingyen osztogatják a lábbeliket, — csudálkozott egy falusi bácsi és bebámult a Weisz-féle cipőkereskedés ajtaján.

— Menjék be kend is, hátha kap ingyen egy pár bakancsot, — évődött vele egy hét rokolyás menyecske.

— Ha nem is ingyért adják, holnap pénzért se kapják, — „nyugtatta“ meg, gunyoskeserűséggel egy csavargó forma városi, aki hol a saját lábát nézte, amely liláan kandikált ki a szétnyuzott bakancsból, hol sóhajtozva a kirakatok új pompás cipőit, melyeket egymásután szedettek be. Az ajtón ki és be a vásárlók. Valóságilag megostromolták a készleteket, akinek pénze volt, ellátta magát cipővel „jóidőkre, mert hát nem lehet tudni mi lesz“... — yonogatta vállát az a vásárló, aki saját bevallása szerint csak tíz pár cipőt vásárolt, holott szerinte van család, amely harminc párat is vett.

A múlt héten a cipővásárlási láz rohant végig járványszerűen a városon. (Sajnos, ez a járvány elkerülte azokat, akiknek valóban nagy szüksége lett volna lábbelire, az egy-két pár cipőtulajdonosokat s azokat, akiknek egy sincs). A cipőkereskedők emberemlékezet óta nem bizonyítottak le ilyen nagy forgalmat, mint pár nap alatt, amikor a zárolási rendeletről szóló hírek elterjedtek. Mire a hatóságok a leltárkészítési munkához fogott, az egész országban kiürültek a cipőboltok, alig maradt „kettő — három“ nyomorult, a dobozokban s a kirakatok poleain.

A kisemberek, a pénztelenek persze hop-

pon maradtak. Csoszoghatnak az egyetlen rongyos, vagy agyonfoltozott cipőjükben, mert nire összekuporgatták, összeszedték jobbról, balról kölcsön a pénzt, már egy pár új cipő sem maradt számukra. Elvásárolták előlük azok, akiknek fölös számmal sorakozott otthon is a cipő, de akik mérhetetlen kapzsiságukban nem törődnek az állam törvényével, — mely a kisemberek érdekeit óhajtja védeni, — sem az emberiség örök törvényével, mely a szegények, a gyengék védelmét parancsolja, — csak saját önző érdekeikkel.

Március 15-ig kell igényelniük a Budapesti Mezőgazdasági Kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolásukat.

Az országos mezőgazdasági kiállítás tömegesen felkereső vidéki és szomszédos államokbeli tanulmányi csoportok elszállásolása érdekében a rendezőbizottság ez évben is érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltsége után való fogadását és csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóifjúságából álló csoportoknak elszállásolása korlátolt számban diákszállókban van hely biztosítva. A szállás a diákszállókban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási díj fizetendő.

Nagyobb számú, felnőttekből álló tanulmányi csoportok esetében, közös elszállásolásának biztosítását is vállalja az Idegenforgalmi Hivatal, azonban a rendkívüli viszonyokra való tekintettel csak abban az esetben, ha a bejelentést legkésőbb március 15-ig megkapja. (Budapest, V., Deák Ferenc utca 2, interurbán telefon: 18—12—13), ajánlatos azonban minél előbb jelentkezni, mert a korlátolt elhelyezési lehetőség mellett az igényléseket érkezési sorrendjükből elégítik ki.

Az így elhelyezett gazdasági csoportok részére kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodik az Idegenforgalmi Hivatal a kiállítás tartama alatt.

Amennyiben egyéni látogatók lakásigényüket előzetesen be nem jelentik, az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei után nyerhetnek szállodákban, vagy magánlakásokban elhelyezést.

— Jeget hozott Jégtörő Mátyás, jókedvet a hushagyó-kedd, amelynek estéjén a református Nőegylet rendezte meg a szezonzáró mulatságot. A református kultúrteremben nagyszerű műsoros tea-estély volt, tánccal egybekötve. Pár nappal azelőtt a katolikusok tartottak jókedvű farsangvégi mulatságot. A „Kolping“ Legény Egylet kitűnő szereposztásban előadta: „Juhász-legény, szegény juhász legény“ o. népszínművet, s utána tánc volt kivilágos kivirradtig. A szindarabnak olyan nagy sikere volt, hogy azt másnap, 23-án délután is megismételték. — Vége van a mulatós farsangnak. Emlék már csak a sok forró bál éj. S a hamvazószerdai furosa idő, — reggel hideg, majd rövid sűrű, viharos hóhullás, délelőtt napsütés, aztán szél és hideg, — mintha csak szimbolizálni akarta volna váltakozó kedvével az életet, amely épp ilyen derűre-borus, és azt, hogy minden örömfarsangnak eljön a bánat hamvazószerdája.

— A tavaszi divatról az első nagy képes beszámolót a Színházi Magazin hozza új számában. Karádi Katalin előadása a szekszepirróról, Bókay János oiké a rossz emberekről, Operabál 1941 az új szám szenzációi. Békeffi László konferálja a Bálközi Blokk és a Színházi Magazin nagy matinéját. 33 kérdésre adott válaszból megtudjuk ki a jó menyasszony. Szindarab: Heltai Jenő nagy Vigaszínházi sikere „Egy fillér“. A gazdag tartalmu lap ára gyémekujssággal együtt 60 fillér.

Előadás

a tuberkulózis elleni védekezésről.

A Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség az egész országban propaganda hetet rendezett, amelynek során 2600 előadást tartottak. Ezeknek az előadásoknak az volt a céljuk, hogy megtanítsa az embereket: 1. a *preventív* betegséget megelőző eljárásokra; 2. a meglévő betegségek továbbterjedésének megakadályozására; 3. a társadalom lelkiismeretének, segítőkészségének felrázására. Ugyanis a társadalom összefogása nélkül a kormány és a szövetség tuberkulózis leküzdési akcióját nehezen juthat célhoz.

Köztudomású, hogy a tüdővész Magyarországon évente 17 ezer áldozatot követel, nagy veszteség ez honvédelmi és nemzetvédelmi szempontból. Mérhetsen gondot okoz az orvostársadalomnak a tuberkulózis — mint népbetegség — leküzdése. A világ minden országában megindult a küzdelem a pusztító betegség ellen. A munka eredményét megfelelő anyagi eszközök mellett — befolyásolják: a lakosság egészségügyi neveltsége, szociális felkészültsége, a gondozó intézet ráteremtettsége, a propaganda nagysága és helyes irányítása, továbbá az együttműködés kiépíthetősége.

„A tuberkulózis elleni hét” kapcsán városunkban is előadás volt, amelyet a város háza tanácsstermében tartottak meg, február 23-án. Dr. Kiss Emil m. kir. tiszti főorvos és a napokban városi orvossá kinevezett dr. Nádudvary György orvosok tartották meg a tuberkulózis elleni védekezésről szóló előadást, amelyet nagy figyelemmel hallgatott végig a szépszámu érdeklődő közönség. Az előadások ismertették azt a nagy nemzeti veszteséget, amely a tuberkulózis terjedésével előállt, majd a betegség megelőzéséről, a betegek helyes, fertőzésmentes kezeléséről beszéltek. Az legyen a főtörekvés, hogy a betegeket elkülönítsük az egészségesektől. Ma már nem utópia a tuberkulózis leküzdése, amióta felfedezte Koch a tuberkulózis kórokozóját. Miután az orvosi tudomány azt is megállapította, hogy a tüdőbajt nem lehet örökölni, a tuberkulózisos szülők gyermeke makkegészséges maradhat, ha csak bölcsőjében, vagy később nem kapják el a betegséget. A fertőzésnek három fajtája van. A *por* fertőzés, a *csepp* fertőzés és a *szenny* fertőzés. A legtöbb beteg nem gondol arra, hogy környezetét megóvjaa a fertőzéstől. Szanaszét köpköd s a por a levegőben uszó beszéddel, köhögéssel finoman szétszóródó nyálka másokat is megfertőz. Éppen ezért a tuberkulózisban szenvedőket el kell különíteni, vagy gondozókba adni. A tüdőbeteg-gondozó intézetek nemcsak a meglévő betegségek gyógyításával, de az egészségesek állandó felülvizsgálásával, ellenőrzésével igyekeznek a nemzetgyengítő népbetegséget leküzdni.

Mindenkinek önmaga és családja iránti kötelessége jóegészségének megőrzése. A fertőzés lehetőségeinek kikerülése. Rendes életmód, sok napfény, sok levegő, ezek a gyógyító, betegségeket elterelő gyógytényezők.

Az állam számos tüdőbeteg-gondozót állított már fel és tervbe vette még többnek a felállítását. A közeljövőben Szilágysomlyón is állítanak fertőzőgondozót.

A társadalom a kormány segítségére kell segítsen, hogy ne csak erkölcsi, de önfeláldozó anyagi támogatásával is lehetővé tegye, hogy a tuberkulózis szomorú háborújában minél kevesebben pusztuljanak el. Dr. Kiss Emil és dr. Nádudvary György orvosok statisztikai adatokkal alátámasztott, megrázó színekkel ecsetelt, lelkiismeretet korgató beszédei bizonyára nem maradnak pusztában kiáltott szavak. Visszhang támad nyomokban s ez a visszhang a társadalmi összefogás, a társadalmi segítség során életre támaszt több beteget s megmenti a beteg szülők korai halálra ítélt gyermekeit. Nem kell hozzá nagy megerőltető anyagi áldozat sem. Elég, ha magunk is ismerőseink körét rászoktatjuk a helyes életmódra, s a test és lakás sok napfényű, sok víz és levegős tisztaságára.

HIREK

— **Előadás a Gazdakörben.** A szilágysomlyói Gazdakörben február 26-án, szerda este Baranyi István állatorvos előadást tartott, a mételegyőről. Az előadás célja az volt, hogy a gazdák, illetve az állattenyésztők felvilágosítást kapjanak a súlyos állatbetegség keletkezésének felismeréséről s annak helyes kezeléséről. Az értékes előadásban nemcsak a Gazdakör tagjai, hanem számos érdeklődő is megjelent, hogy Baranyi István állatorvos szakszerű ismertetését, meghallgassák és tanácsait a jövőre nézve megszívleljék.

— **Miért nem világítják jobban a mellékutókat?** Hónapok óta panaszkodnak azok akik mellékutókon laknak, hogy az utcai villanyvilágítás, minősíthetetlenül gyatra. Amíg a főutókon minden lámpa ég, addig a mellékutókat villanylámpái majdmind aluszhatnak; Ezekben az anélkül is elhanyagolt állapotban lévő utcácskáiban, amelyeken még nappal is csak a legnagyobb óvatossággal lehet járni, a vendégmarasztaló nagy sár, pocsoltyák, s hepe-hupák miatt a sötétség beálltával majdmind lehetetlen a közlekedés. Eddig a jó Isten gondoskodott arról amiről az emberek, az illetékes hatóságok elfeledkeztek: a kis utókat éjjeli világításáról. De mostanában borus az ég, a hold nem süt, a csillagok sem fénylenek s miután a villanyvilágításról is mostohán gondoskodnak, az utcákra félhomály borul. Egy-egy szakaszon, pont a legsárosabb, legveszélyesebb szakaszon pedig vakasötétség. Azt kérdik, a mellékutókat lakói az Illetékes Hatóságtól: miért ők a város Hamupipőkéi? Őket talán nem illeti meg éppen olyan joggal a teljesszámu utcai villanyvilágítás, mint a főutókat lakóit? Ezt kéri! És ezt kéri: nézzen utána a hatóság miért nem égnek a lámpák és sürgősen segítsen a bajon.

Utóljára eldalolni...

Irtá: *Sértő Kálmán.*

Árjegyzék a földi élet,
Keresgélek benne,
Valakit úgy választanék,
Ki hűen szeretne.
Sok futólányt belerajzolt
Számomra az Isten,
De olyan, ki megmaradna,
Olyan leány nincsen.
Csuszik-mászik, talpal, dalol
Tűnő ifjuságom,
Szitakötős tavaszokból
Lankadt őszbe vágyom,
Utóljára eldalolni,
Hogy haldokló lettem,
Virágokat szórt a szívem
S hiába szerettem...

— **Halálozások.** K. Gocz Lajos szilágysomlyói ref. lelkész hosszas és kínos betegség után f. hó 10-én elhunyt. Családja és egyháza népén kívül a környékbeliek is résztvettek a f. hó 13-án történt temetésén. A háznál Kádár Imre krasznai lelkész bucsuztatta el, s ezután 6 lelkész vitte a koporsót a templomba, hol Köblös Endre zilahi lelkész tartott gyászbeszédet és Kalló Gyula rátoni lelkész kérte imában a vigasztalás égi ajándékát. A gyászszertartás után Magyarországra vitték a munkás, fáradhatatlan lelkész haló porait, ahol a családi sírboltba helyezték el.

— **Kacsó Sándor** krasznahorváti ref. lelkész neje: *Torma Irénke*, 24 éves korában rövid szenvedés után a kolozsvári klinikán meghalt f. hó 13-án. Igazi családanya és papné volt... 3 kicsi fiaoskája maradt árván; s az eddig boldog parókhián most mérhetsen a gyász...? A falu és környék népe könnyezve kísérte utolsó útján a haló porait, mert Kolozsvárról haza hozták, hogy közel legyen a helyhez, hol 6 éven át egyike volt a legboldogabb és becsült tiszteletasszonyának. A háznál: Kádár Imre krasznai, a sírnál: Kalló Gyula rátoni lelkész hirdette a vigasztalás evangéliumát.

— **A krasznai Ref. Nőszövetség** f. hó 23-án este, Krasznán az Ipartársulat helyiségeiben műsoros táncmulatságot rendezett, melyre a környékről is sokan sereglettek össze. A jól sikerült estély számait Magyary Ákosné titkárnő állította össze és nagyrésztben tanította is be. Ifj. Kádár Imre ötletes és humoros konferálása sok tapsot aratott, valamint az intelligens iskolás növendékek nagyszerű számai. Krasznán most mutatkozott be a somlyói Farmathy-pár, nagy sikert arattak, megszerették s megdicsérték őket. Partnereik: Major manci, Henger István, Jakó Gyula szintén sok tapsot arattak. Berki József tanító, hegedűjátékával, nyert sok elismerést. Előadás után kedélyes táncmulatság következett.

— **Takarékoskodni kell a liszttel.** A polgármesteri hivatal felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a jelenlegi forgalmi korlátozásokra tekintettel a liszttel takarékoskodjanak. Azok akik a pékségekben vásárolják a kenyeret és kereskedésekből a lisztet, kenyérgabona vásárlására szóló engedélyt ezentul nem fognak kapni.

— **Színház.** Zilahi Albert igazgató és kitűnő társulata 20 napig Krasznán a legújabb szindarabokkal szórakoztatta a műpártoló közönséget. A társulat minden tagja dícséretesen állja meg a helyét.

— **Arviz Magyarországon.** A világ minden népére rázudolnak a csapások. Vér és pusztítás egy helyen, földrengés másutt, arviz Magyarországon. Ez az új magyar háború. A falu népe, a katonaság, az egyetemi hallgatók, a jégtorlaszokat bombázó repülők, mind egy nagy csatába fogtak: megmenteni tűzhelyeket és megmenteni a kenyeret őszre. Ami ebből a veszedelemből emberileg elvárható, azt összefogó, egységes küzdelemmel le kell küzdenie a nemzeti akaratnak. Ami azonban belőle elkerülhetetlen csapás, bánat, azt egységesen kell hordoznia az egész magyarságnak. Mindezek fölött van a fellegekbe írva és elolvasható a szürke arviz homályos tükrében egy mennyei tanítás; nagy jelkép, dübörgő példázat az arviz: a magyarság mindig a létért harcolt. Mindig halálós veszedelmek között élt, mindig csak az szabadíthatja meg, ha összefog és ha mindenki kiáll a gátra akkor, amikor arra szükség van. Nem bűbajos sziget, holdbeli tájkék, nem utópia földje, ez az ország, ahol csendes énekkel pásztoridilleket játszhatnak a lakók, hanem harotér, ahol csatázni, áldozni és szenvedni kell.

FIGYELŐ.

Most fogják letenni a vizsgát...

A hét sovány és a hét kövér esztendő bibliai tanítását idéste egyik beszédében *Laky Dossó* közéleti miniszter, a mai magyar helyzet szemléltetésére. Kibírjuk az újig, — mondotta, — ha a visszatartott és elrejtett készletek előkerülnek és mindenki a legnagyobb takarékosággal rendezi be életét. — Szemébe kell nézni idejében a való helyzettel, hogy az európai háború következtében a külföldi behozatal lecsökkent. Európa pedig nem tudja magát ellátni külföldi behozatal nélkül. A háború esztendeiben a terményeknek a legmesszebb menő közreadása és nyereszkesedés nélküli kiengedése biztosítja a belső egyensúlyt.

Lelkileg és erkölcsileg fel kell készülni a nemzetnek a sovány esztendőkre. A kisgyermeket kivéve meg kell tanulni és el kell fogadni önként a mindennapra kiterjedő mérsékletet, igénytelenséget, a kevéssel beérést. Tudjuk nagyon jól, hogy az egész nemzedékek és társadalmi osztályok egy nemzet egészségét áshatja alá a rossz, helytelen táplálkozás. Ezért ezt a kérdést elsősorban ebből a szempontból nézzük és ítéljük meg. A lemondáshoz, a szükségesnek magunktól megvonásához nagy erkölcsi erők kellene. A tömeg nem tud morgás, sugulódás nélkül hősiességgel nélkülözni, de a nemzet igen. Most fogjuk letenni — magyarok — a vizsgát a szociális érzékből, hogy a Felvidékért és Erdélyért hogyan és meddig tudunk nélkülözéseket elviselni.

Hirdessen a „Szilágysomlyó”-ban!

Szilágysomlyó megyei város polgármesteri hivatala

1446—1941. kig. szám.

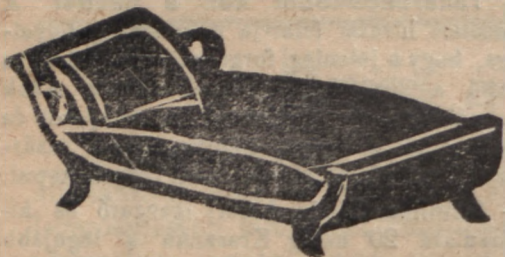
Hirdetmény.

Nyomatékosan hívom fel a város lakosságát arra a körülményre, hogy a helybeli katonai alakulatok f. évi március hó 6, 7 és 8-ik napján a városi legelőn harosz-szerű éles lövészetet tartanak.

Nem szabad tehát e napokon a legelőn, vagy annak környékén tartózkodni.

Szilágysomlyó, 1941. február 25.

Polgármester.

Nagyságos Asszonyom, Uram!

Tisztelettel hozom szives tudomásukra, hogy kárpitos műhelyemben, amely 40 év óta áll fenn, készülnek: **rekamier, szalónok, uri szobák, kombinált butorok stb., napi árak mellett.**

Maradtam **Madár József,** kárpitos-tisztelettel: mester.

Kelmefestő és vegytisztító felvételi üzletet nyitottam.

Vállalom:

női- és férfiruhák festését és vegytisztítását, elsőrangú kivitelben.

Papp István

kelmefestő és vegytisztító mester, Arany János ut 11.

Felvételi üzlet: **Nagy Imre tér** (Autóbusz megálló mellett.)

Egy üzlethelyiség kiadó!

textil-berendezéssel együtt

3-3

Nagy Imre tér.

Érdeklődni lehet: **JÓZSEF ÉLIÁS,** óras és ékszerésznel.

Egy vagy 2 szoba konyhás lakás kerestetik!

Cim a kiadó hivatalban.

Szőlőkarók, szőlőprés, permetező és boroshordók eladó

1-2

Hervol Jánosnál,
Szilágysomlyón.

Ugyanott egy 220 voltos 15—20 lámpát megvilágító dinamó-gép eladó.

Erdélyi pályázatunk eredménye

1941. február 17-ikén Báró KARG GYÖRGYNÉ elnöklete alatt összegyűlt „Erdélyért” ruha és ajándékterv pályázatunk bíráló bizottsága, hogy a beérkezett pályamunkák felett határozzon. A zsűri tagjai a következők:

Az Iparügyi Minisztérium részéről Benkó Sándor gazdasági főtanácsos és Réczey Miklós okl. építészmérnök.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara részéről Moór Jenő titkár.

A Nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara részéről Iványi Jenő iparművész.

A Kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara részéről Dr Kiss Béla h. főtitkár.

Az Orsz. Magy. kir. Iparművészeti Főiskola részéről Haranghy Jenő festőművész, tanár.

Az Orsz. Magy. kir. Iparművészeti Társulat részéről Zomboriné Barthus Irén.

A Nőiruhakészítők Országos Szövetsége részéről Nágay Béla és a

Magyar Divatesarnok Rt. részéről Ruttkai Antalné és Kozma Gyula.

A zsűri megállapította, hogy a magyaros női ruha tervpályázatra beküldött munkák közül a „19 éves” jellegű volt viszonylag a legjobb. Ez a pályamű sem üti meg azonban azt a mértéket, hogy első díjjal lenne jutalmazható. A bizottság egyhangulag méltónak találja a pályamunkát a második díjra. Ezek szerint tehát az 500.— pengős II.-ik díjat Földes Edit urhölgy nyerte, lakik: Kolozsvár, Garibaldi-u. 24.

„Budvár” jellegű pályamunkát találta ezt követően viszonylag a legjobbnak a zsűri. A 250.— pengős III.-ik díjat tehát e munka szerzőjének ítélte oda. Beküldő Bányay Edit, Székelyudvarhely, Benedek Elek-u. 2.

A bizottság továbbmenően megállapította, hogy a kiírási feltételeknek megfelelő, díjazásra érdemes és méltó abszolút értékű munka a fentiekben kívül nem érkezett be. Ennek dacára a bizottság úgy határozott, hogy a következő pályamunkákat egyenként 100.— pengőért megveszi:

„Loli” jellegű pályamunkát, szerzője Molnár Vilma, VII. gimnáziumi tanuló, Szatmárnémeti, Árpád-u. 32.

„Gyermekkert” jellegű pályamunkát, szerzője Weisz Józsefné, Nagyvárad, Vámház-utca 46.

„Nyuszóka” jellegű pályamunkát, szerzője Dobos Gizella, Nagyvárad, Rimanóczy-utca 12.

„Judit” jellegű pályamunkát, szerzője Hatfaludy Bertalané, Dés, Deák-u. 28.

Az ajándékterv pályázatra vonatkozólag a bizottság megállapította, hogy a pályamunkák között egyetlen egyet sem talált abszolút értékűnek és díjazásra méltónak. A bizottság mindazonáltal megveszi egyenként 100.— pengőért a következő pályamunkákat:

„Jegyláda” jellegű pályamunkát, szerzője Kovács János Kurucz, Körösfő.

„Tulipán” jellegű pályamunkát, szerzője Kállay István és Szóke József, Szatmárnémeti Wesselényi-u. 30.

„Székely furfang” jellegű pályamunkát, szerzője Sovánka István Sepsibükszánd Háromszék vm.

„Királyhágó” jellegű pályamunkát, szerzője Kőrössi Sándor, Nagyvárad, Török Ignác-u. 24.

A magyar Divatesarnok Igazgatósága ezeketán bejelentette, hogy a kitűzött 5000.— pengős pályadíjat teljes egészében a bizottság rendelkezésére bocsátja és már előre hozzájárul ahhoz, hogy a fennmaradó összeg valamely erdélyi jótékony célra fordíttassék.

Báró Karg Györgyné elnöknő javaslatára a zsűri a Budapesti Iparművészeti és Képzőművészeti Főiskolában tanuló erdélyi növendékek számára juttatja a fennmaradó 3450.— P-t.

Ezt az összeget a Budapesten tanuló erdélyi művészeti, illetve iparművészeti tanulmányokat folytató növendékek között ösztöndíjképpen fogjuk kiosztani.

A bizottság határozata szerint az ösztöndíjban csakis olyanok részesülhetnek, akik 1. szegénysorsúak, 2. erdélyi származásúak, 3. szülei Erdélyben laknak, 4. a pályázat gondolatkörébe vágó tanulmányokat folytatnak és 5. általános iskolai előmenetelükben jeles, vagy legalább jó osztályzatot értek el.

A bizottság továbbmenően kiköti, hogy az ösztöndíjban részesülőknél legalább fele, akár iskolai tanulmányaiban, akár autódiktikus uton a nőiruhák tervezésében való tanulmányaikról bizonyosságot tegyenek.

A pályázaton résztvevő többi pályamunkát a jellegű levelek felbontása után áruháznak a pályázóknak visszaküldi.

Jókarban lévő „Hoffer és Schranz” 1200 m/m

cséplőgarnitúra

herefejtővel együtt eladó!

CIM A KIADÓHIVATALBAN.

Felhívás.

Lépjen be a

„Magyar Muzsikabarátok taborába”

és fizessen sürgősen elő a legdivatosabb **zongora- vagy harmonika kottákra,** melyeket a példányonkénti 2.—, 4.— pengő helyett félárón kap, mert

20 példány zongora

vagy

12 füzet harmonika

legújabb sláger és dal (film, operett, tánczene és magyarnóta) előfizetési ára 24.— pengő, mely havi két pengős részletekkel is törleszthető. Az előfizetés egy évre kötelez.

Zongora kiadványok negyedévenként (március, június, szeptember, december).

Harmonika kiadványokat pedig havonta a befizetés arányában költségmentesen szállítjuk. A kiadásra kerülő művek ifj. Jahn Antal zeneszerző, harmonika művész könnyen játszható átiratai. A basszhangok és akkordok hangjegyzábrázolásain kívül még betűkkel is jelezve vannak, tehát a művek lejátszásához a basszuskulcs ismerete sem feltétlenül szükséges. Az átiratok kisharmonikán is előadhatók.

Ha a „Magyar Muzsikabarátok” taborába belépni óhajt, úgy fizessen be 4.— pengőt (az első és utolsó havi részlet fedezésére) kiadóhivatalunkba, hivatkozva ezen felhívásra, közölje pontos címét és azt, hogy milyen kottákra (zongora, vagy harmonika) vonatkozik előfizetése.

Gyümölcsfaoltvány

fajtisztán kapható a Földmívelésügyi Minisztérium által engedélyezett

Farmathy Samu ügyvéd *faiskolájában,* Szilágysomlyón.

Vennék

5—6 hold

szántóföldet.

3-5

Cim: a kiadóhivatalban.

IRÓALJAZAT ÜGY BÖRBE,
MINT PEGAMOIDBAN
Kaphatók: „LÁZÁR”-nál.

Használt nagy karosszéket keresek megvételre!

Cim a kiadóhivatalban.